

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ALEA REGELE FERDINAND 64--66
TELEFON : 20--61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Feladós szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. VII. ÉVFOLYAM
MÁRCIUS 14.
69. SZÁM

Hétfő

Hitler mondotta Linzben:

Bevonuló katonáink hajlandók életüket és vérüket áldozni az egységes német népért

Már a Brenner-hágóig eljutottak az Ausztriát megszálló német csapatok - Az osztrák hivatalos közlemény szerint a német hadsereg csak „barátságos” látogatásra érkezett Ausztriába - Hitler a hesseni herceg útján külön levélben tájékoztatta a Ducet az eseményekről - Egész Európa az osztrák események hatása alatt áll

(BÉCS.) Az ausztriai események viharos gyorsasággal kergetik egymást Hitler kiáltványa után

pillanatig sem volt kétes, hogy a Harmadik Birodalom keresztül viszi az Anschlusst. A német hadsereg „rendteremtése” ugyanis nem más, mint Ausztriának Németországhoz való csatolása.

Ha a kiáltvány nyíltan nem is mondja, de igazolja a követő események.

Hitler kancellár ugyanis tegnap délután 16 óra 30 perckor átlépte az osztrák határt és nyitott autón Linzbe, egykori szülővárosába utazott.

Idé háromnegyed 9 órakor érkezett meg és óriási lelkesedéssel fogadták. Már kora déután ellepték a várost a várakozók és hazafias dalok éneklésével töltötték az időt, amíg Seyss Inquart kancellár vezérletével a kormánytagjai és a tartományvezetők a városházára nem érkeztek. Velük együtt érkezett Himler, a német birodalmi rendőrség főparancsnoka is. Gleitschornsteinau alkancellár a közhangulatra jellemző beszédében jelentette be Hitler érkezését.

Sokszor voltam már ebben a városban, de soha olyan büszkén és boldogan nem jöttem ide, mint most amikor a nagy birodalom vezérét fogom itt az osztrák földön üdvözölni. Aki a világháborút a német katonákkal harcolta át, az tudja, hogy mit jelent együtt haladni a német hadsereggel. Az megérti azt az örömet is, ami bennünket, osztrák nemzeti szociálistákat a jólismert egyenruhák láttára elfogott. Ezek a katonák hozták meg számukra a szabadságot. És mindezt betetőzi a Führer jövele.

Horstenau után Himler nemzeti szociálista miniszter beszélt.

Sohse hittem volna, hogy Linzben fogom életem legnagyobb eseményét megélni. Mint barát jöttem közelebb és ki sem mondhatom, milyen boldog vagyok, hogy az a föld, amely nekünk Hitlert visszaadta, most szabaddá vált és ismét vissza-

tért abba a népességbe, ahonnan századokkal ezelőtt elszakadt. Büszkéek vagyok rátok, nemzeti szociálistákra, akik példás magatartásokkal lehetővé tették, hogy a német-lakta földeknek egy vezére legyen. A vér elszakíthatatlan szavátok beszél ajkaimról, amikor hangomat jelszavunkat:

Egy Isten, egy haza, egy vezér. Amikor Hitler autója Linz főterére érkezett hatalmas lelkesedés fogadta. A kivilágított város hóval borított utcáit csakhamar virágok lepték el. Minden házon horogkeresztes zászló lobogott. Hitler a városháza aijájában fogadta az osztrák hadsereg vezénylő tábornokának jelentését. Utána kezett beszélni Seyss Inquarttal és a kormánytagjaival. Majd megölelte régi tanítómesterét, akit ez alkalommal elébe vezettek. Ezután felment a városháza-

disztermébe, ahol Ausztria jelenlegi vezetője a következő szavakkal üdvözölte:

Ebben az egész Európára nézve történelmi órában elsönek üdvözlöm önt, vezérem, Ausztria területén. Linz az a város, ahol a német első ízben talált örök testvért a németben, mert máttól kezdve a német nép összeáll, hogy minden harcát közösen vívják meg. Nehéz volt az út, kemény és áldozatokkal teli, de éppen ez vezetett a nemzeti szocializmus útjára. Ön felismerte az osztrák nép szenvedését és ezért kértük fel arra, hogy vezessen ki bennünket az utvesztőkből. Ön engedett meghívásunknak és mint az egész német faj vezére vezetni fog a becsület és a szabadság útján. Mi, osztrákok, független németeknek vallottuk magunkat, de most bejelentjük, hogy felmondjuk az 1866-os egyezményt.

határőrség parancsokát és neki a következőket mondotta: Biztosíthatom Önt arról, hogy szándékunk teljesen békés és megfelel az olasz és német kormányok között fennálló viszonyoknak. Kérem jelentse ezt vezénylő tábornokának.

Ausztria a benyomások hatása alatt

(BÉCS.) Egész Ausztria az események benyomása alatt áll. Innsbruckban, Salzburgban és magában Bécsben is leírhatatlan ujjongás fogadta a német csapatokat. Az osztrák helyőrségi parancsnokok mindenütt jelentkeztek a német katonai vezetőknel és felajánlották együttműködésüket úgy, hogy legtöbb helyen párhuzamosan is vonulnak végig a csapatok a helységeken.

A német hivatalos jelentés

(BERLIN.) A német kormány hivatalos jelentést adott ki, amelyben a következőket mondja:

Ausztria jogszerinti jelenlegi kormánya a belső béke biztosítására segítséget kért a nemzeti szocialista kormánytól. Hitler a felhívásnak eleget téve azért, hogy a rövid időn belül megejtendő népszavazás tisztaságát biztosítsa.

Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy

Hitler távollétére való tekintettel Göring marsall porosz miniszterelnököt kancellár-helyettesévé nevezte ki és ezt a jellegét meg fogja tartani a jövőben is.

Az ausztriai események és a külföld

(PÁRIS.) Az a nagy idegesség, amely a francia közvéleményt az osztrák események hatása alatt elfogta, lassan engedni kezd feszültségéből. A vélemény általában az, hogy nem szabad elveszíteni az hideg vért és be kell várni a fejleményeket. A Temps azt írja, hogy úgy látszik, a tények ellen küzdeni nem lehet. A Paris Midi ugyanakkor azt mondja, hogy tragikus tények történtek. A Petit Parisien szerint Ausztria máttól kezdve gyarmattá vált, mert a duce nem tudta megakadályozni azt a bűnös tettet, mely erkölcsi tekintetben Páris és Londont nagy mértékben

Hitler beszéde

Hitler kancellár a beszédre röviden a következőket mondta:

Testvéreim! Mindnyájatoknak köszönöm, hogy itt tanúságot tettetek arról, hogy engem nem egyes emberek kívánsága hozott ide, hanem az egységes osztrák nemzet. Mindig hittem abban a feladatban, hogy Ausztriát németté kell tenni. Ezt megtettem. Most tinektek szavatolnunk kell azért, hogy ki kívánságokat ösztönözés hatotta át. Ezt biztosan meg is tesztitek, mert tanuja ennek ezen fogadtatásom. Másik hazám előtt ezért büszke vagyok rátok. Idejövetelem ténye megmutatta mindenki felé, hogy hűremény az elszakításnak még gondolata is. Ha emiatt bájtok lenne, itt vagyunk, mert bevonuló katonáink hajlandók életüket és vérüket áldozni az egységes német népszemléjéért.

Hitler szavait nagy lelkesedés fogadta.

Még tart a bevonulás

(BÉCS.) A német csapatok bevonulása még egyre tart. Amint Berlinből jelentik, Göring rendeletére 250 ezer

főnyi hadsereg vonul be Ausztria területére. Bécs máris teljesen a nemzeti szocializmus jellegét öltötte magára. A rendőrség megszállotta a hazafias front lapjainak helyiségeit és ugyanakkor feloszlato rendelkezést bocsátott ki az összes hazafias front alakulatokra. Több letartóztatás is történt. Így elfogták Wieser volt minisztert, az osztrák legitimisták egyik vezérét, Ludwig volt minisztert, a bécsi rendőrfőnököt Manda tábornokot, a bécsi helyőrség parancsnokát, Adam ezredet, a sajtó-kormánybiztost és másokat.

Schuschnigg kancellárról ellentmondó hírek vannak forgalomban. Egyes hírek szerint Olaszországba menekült, mások szerint Himler büntetlenséget biztosított számára. Rendkívül érdekes Miklas köztársasági elnök szerepe. Az államfő még helyén maradt és percről percre kapja az értesítéseket az eseményekről.

Németek a Brenner-hágónál

(BÉCS.) A bevonuló német csapatok egy osztaga elérte a Brenner hágót az olasz határt. Az osztag parancsnoka magához kérte a szemben álló olasz

terheli. Az Oeuvre Olaszországot teszi felelőssé. A Populaire megjegyzi, hogy tiltakoztak Berlinben, de ez a tiltakozás hiábavaló volt.

Az angol minisztertanács
(LONDON.) Mint tudvalevő Chamberlain miniszterelnök vezetése alatt rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A határozat úgy szökött, hogy a

brit kormány a várakozás álláspontjára helyezkedik. Ennek a feltevése megfelelően informálta Halifax lord külügyminisztert a nála jelentkező Frankenstein osztrák és a cseh követet is. A baloldali sajtó hevesen támadja a kormány politikáját és a miniszterelnök engedékenységét.

A Daily Telegraph a következőket írja: Ezen távozása óta vitustáncot jár az európai politika, mert ideológiai ellentételeink úgy látnak, hogy megint azok az alapok, amelyeken eddig a biztonság nyugodott.

Hasonlóképpen ír a News Chronicle is, míg az Evening Standard a német népbelügyének tekinti az eseményt.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó szinte egyöntetűen Hitler győzelmének nevezi a tegnapi napot.

Csehszlovákia

(PRÁGA.) A prágai sajtó külön kiadásokban közölte a német katonai akciót. Általában

az a vélemény alakult ki csehszlovák politikai körökben, hogy a német csapatokat a törvényes osztrák kormány hívta be és ezért nem nem tekinthető Anschluss-kísérletnek.

Svájc

(BÁZEL.) A svájci sajtó is külön kiadást szentel az eseménynek. A Baseler Nachrichten azt írja, hogy Schuschnigg kancellár végzetes hibát követett el akkor, amikor a baloldali elemeket is a hazafias frontba vette be a nemzeti szocialista irányok leküzdésére, mert ez kiábrándította az osztrák népet.

Magyarország

(BUDAPEST.) A magyar kormány és a magyar közvélemény higgadtan szemléli az eseményt.

A belügyminiszter rendeletére szigorú határőrzést rendeltek el, mert az emigránsok menekülése Bécsből tömegesen megkezdődött.

Olaszország

(RÓMA.) Olaszországban a hangulat nyugodt. A Corriera della Sera azt írja, hogy

Ausztria kormánya önszántából és minden külső befolyástól mentesen kérte fel Hitlerit a segélynyújtásra, a polgárháború elkerülése érdekében. Ezzel a ténnyel szemben az olasz kormányzatnak semmi tennivalója sem lehet.

A francia-angol tiltakozás

(BERLIN.) London és Páris, mint tudvalevő, tegnap délelőtt 9 órakor nagy-követeik útján tiltakozást jelentettek be Ausztria katonai megszállása ellen. A német kormány a tiltakozásra hivatalosan válaszolt. Felvilágosította az angol és a francia nagyköveteket arról, hogy a bevonulás osztrák hivatalos kérésre történt, tehát Ausztria belügyének tekinthető és ezért a tiltakozást, mint illetéktelent, nem veheti figyelembe.

Danzig öröme

Ausztria katonai megszállásának hírére Danzig városát fellelkesítették. Greiser a danzigi szenátus elnöke pedig Hitler kancellárhoz a következő táviratot intézte:

Ebben a történelmi jelentőségű órában Danzig szabad város népe együtt érez önnek és üdvözlí őnt.

Hitler távirata Mussolinihez

(BERLIN.) Amint a DNB jelenti Hitler vezérkancellár a katonai megszállás alkalmával Mussolinihez táviratot intézett, amelyben közli a duceval, hogy az osztrák kormány meghívására rendteremtés céljából megszállja Ausztriát és a bekövetkezendő népszavazásig az osz-

trák ügyek vezetésével a hesseni herceget bizza meg.

Burgenland is...

(KISMARTON.) A bevonulás hírére Burgenland lakossága is fellelkesítette hazáit. Eisenstadtnban az ottani osztrák nemzeti szociálisták vezére népgyűlést hívott össze, amelyen bejelentette, hogy Burgenland együttevőnek tekinti magát a német közösséggel és ezért Hitler kancellár elhatározását a legnagyobb örömmel üdvözlí.

Hitler további tervei

(LINZ.) Hitler rövid beszéde után Franz Hüber osztrák igazságügyi miniszter tartott rövidebb beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy bár

Jugoszlávia is lezárta határait

(BELGRÁD.) A jugoszláv kormány belügyminisztere rendeletet bocsájtott ki, amely intézkedik a határ szoros zár alá vételéről.

Prága még nem zárkózott el

(PRÁGA.) A legutolsó jelentések szerint

Csehszlovákiában a határátlépésre vonatkozólag semminemű utasítást és rendelkezést nem adtak ki.

Felbontották az osztrák-német kereskedelmi szerződés záradékait

(BÉCS.) Az osztrák szövetségi kormány kereskedelmi minisztere rendeletileg feloldottnak jelentette ki a német-osztrák kereskedelmi egyezmény záradékait.

Ez intézkedéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy

ez még nem jelenti a német-osztrák vámuniót,

de jelenti a továbbiakig a kereskedelmi forgalom teljes szabaddátételét és feloldja az összes kontingentálási korlátozásokat.

Kánya multheti látogatásának kulisszatitka

(PRÁGA.) Az egyik csehszlovák lap feltűnést keltő cikket közöl Kánya Kálmán magyar külügyminiszter multheti bécsi útjáról. A közlemény szerint Kánya Schuschnigg kancellár kérésére utazott volna Bécsbe, ahol

arról tárgyaltak, hogy Magyarország hajlandó volna-e Dollfuss min tájára az osztrák nemzeti szocialista törekvések elnyomására egy bizonyos emberanyagot bocsájtani. Itt utal a lap arra az állítólagos tényre, hogy Dollfuss annakidején a bécsi baloldali elemeket osztrák heimevherista egyenruhába öltöztetett magyar csendőrsztaggal verte volna le. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter azonban a segélykérés teljesítését a fennálló német-magyar viszonyra való tekintettel visszautasította.

A hír még megerősítést igényel.

Legújabb

(BÉCS.) Dollfuss özvegyét, aki most esett át műtéten Bécsből hordágyon szállították Pozsonyba. A Carlton szál-

Magánfelek csak a devizakereskedelemre jogosított pénzintézetek útján kérhetnek devizákat

(BUCURESTI.) A Banca Națională gazgatósága — mint röviden megírtuk — hirdetményt adott ki, amelyben közölte, hogy a magánosok részéről külföldi utazásokhoz, külföldi gyógykezeléshez vagy tanulmányi célokra igényelt levizák iránti kérések kizárólag az par- és kereskedelemügyi minisztérium mellett működő valutaengedélyező bizottsághoz intézendők. Bucuresti, Doamnei 4. szám alá. Mindazokat a devizairánti kéréseket, amelyeket magánosok nem ehhez a bizottsághoz, hanem a Nemzeti Bankhoz nyújtanak be, hivatalból semmiesnek tekintik és érdemi elintézés nélkül egyszerűen irattárra helyezik.

A Nemzeti Bank hirdetményével

Ausztriában a bevonuló német csapatokat senki sem tekintette másnak, mint barátoknak és testvéreknek, ezt a tényt mégis külön ki kell emelni, már csak azért is, hogy a külföldi ezirányú rosszindulatú beállításoknak elejét vegye.

Ugyancsak Linzből jelentik, hogy egyik verzió szerint Hitler még szombat éjjel folyamán visszatér Németországba, a másik szerint tovább utazik Bécs felé, ahol ünnepélyes fogadtatást készítene elő számára. Ez utóbbi vélemény nem látszik megindokoltnak, mert Ausztriának uralkodó államfeje van és Hitler kancellárt hivatalosan nem is fogadhatja.

lodát, ahol megszállott és ahová még számos osztrák előkelőség is menekült, rendőrség zárta körül és senkisémmé szélhet a menekültekkel. Magyarországra is sokan menekültek és Győrt valószínűleg ellepték a menekülők gépkocsijai. A magyar kormány külön minisztertanácsban foglalkozott a határőrzés megszervezésével. Darányi miniszterelnök tegnap másfélórás megbeszélést folytatott gróf Bethlen Istvánnal is az új eseményekről. A Budapest-Bécs közötti vonatok külföldi utasait osztrák területen a legszigorúbb ellenőrzés alá vették és közülük többeket leszállítottak a vonatról és őrizetbe vettek. Magyarországról a külföldi utasokat mind visszaküldték Bécsbe. A budapesti rendőrség tegnap reggel óta permanenciában van.

Prágában a minisztertanács péntek este óta tanácskozik a helyzetről.

Szombaton délután Prága hivatalos értesítést kapott Berlinből, hogy az ausztriai eseményeknek nincsen semmiféle csehszlovák ellenes élük.

Az osztrák kormány tagjai tegnap Miklós elnök kezéhez letették az esküt. A kormány később

hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a német csapatok meghívására folytán „barátságos” látogatásra jöttek Ausztriába, ahol az örömeikkel zászlódísz és ünnepélyes fogadtatás várta őket és Silhovszky tábornok, osztrák szövetségi hadsereg vezetője intézkedett, hogy az osztrák haderő csatlakozzék a német csapatokhoz, akiknek baráti látogatását az osztrák hadsereg ki-küldöttéi Németországban fogják vizsgálni.

Rómából jelentik, hogy Hitler külön megbízottjaként

a hesseni herceg, az olasz király közeli rokona személyesen vitte el Hitler levelét Mussolinihez, amelyben tájékoztatja az eseményekről Róma és Berlin között egyébként állandó az érintkezés.

Legújabb jelentések szerint Hitler kancellárt most „látogatásra” Bécsbe várják, amely felé őt irányból menetelnek a német csapatok.

Mit kíván a Harmadik Birodalom Angliától?

(BERLIN.) (Reuter.) Bár a Ribbentrop-Halifax találkozóval egyáltalában nem adtak ki jelentést, közelállók tudni vélik, hogy a német külügyminiszter a következő kívánságokat adta elő:

1. Anglia ne kívánja, hogy Németország Genfbe visszatérjen.
2. Ne hívják fel Németországot egyetlen alkalommal sem kollektív megtorlási együttműködésre.
3. A gyarmat-kérdés megoldását egy-együtt politikai terv kidolgozása alapján.
4. Közös együttműködés a bolsevizmus letörésére.
5. Szabad kéz a Középeurópa-kérdések rendezésében.

Károly király Párisba is ellátogat

(PÁRIS.) Az Information Financière jelentése szerint II. Károly román király Angliába vivő útjában Párisba is ellátogat és néhány napot fog tölteni a francia fővárosban, ahol hivatalos fogadtatásban részesítik.

Véres családi dráma Budapesten

(BUDAPEST.) A magyar fővárosba tartozó Mária Valéria telepen véres családi dráma történt. Haig János munkás 32 éves felesége, férjének távollétében, borotvával 6 éves kislányának gyomrára, azután hasonló módon önmagával végzett. Amikor reájuk találtak, már mindketten halottak voltak. A különös családi dráma okát nem tudták. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított a rejtélyes tragédia ügyében.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) Német politikai körök véleménye szerint Schachtot, kinek megbízatása áprilisban lejár, ismét a német birodalmi bank elnökévé választják.

(SAN-SALVADOR.) Ahuachapan városban óriási vihar kíséretében heves vihar volt, mintegy 40 ház, közöttük egy kórház is összeomlott. A halottak száma még ismeretlen.

(VARSÓ.) Gozicki tábornok családjának gyilkosa, Janovszky, a börtönben egy óvatlan pillanatban felakasztotta magát.

(LONDON.) A francia frank jegyzése fontparitásban 155.8 volt.

(BUDAPEST.) A lipci közlekedési napi hozama már 10 vagonra emelkedett.

(KAIRÓ.) Nessim pasa végrendeletében egész vagyonát fiatal feleségére hagyta. Rokonai azon a címen, hogy a pasa nem volt beszámítható, máris megtámadták a végrendeletet.

(SANGHAI.) A Weihaweinél elsüllyedt Jolande francia hajó tiz matrózat, akiket a segítségre siető Capetown hajó már nem tudott fedélzetére venni, elveszetteknek kell tekinteni.

(WIEN.) Sunyatsennek, Kína első köztársasági elnökének fia két napot töltött az osztrák fővárosban.

(PRÁGA.) Ivöl és Brezova községekből származó körömfájást jelentettek.

(RÓMA.) Graziani marsall ünnepélyes külsőségek között nyújtotta át Mussolininek az exnégus koronáját és uralkodó botját.

(RÓMA.) Starace fasisztapárti főtitkár kihallgatáson fogadta Epp tábornokot, Bajorország helytartóját.

(CAPETOWN.) A fokvárosi rendőrség a kémkedés gyanúja alapján letartóztatott két japán utast szabadlábra helyezte.

(BERN.) Svájc több városának templomában istentiszteleteket tartottak a németországi katolikusok küzdelmének emlékére.

— Elnapolták a hazaárulási per tárgyalását. Bucurestiből jelentik: Odean és Dénes Magda hazaárulási perében a védelem kérésére a tárgyalást folytatását elnapolták.

Nyugdíjügyük rendezését kérik a villamosmunkások

(CLUJ.) A városi villamosmunkások tegnap délelőtti küldöttségben felkeresték Filipescu Richard delegált polgármestert, akinek terjedelmes emlékiratot nyújtottak át nyugdíjügyük rendezése érdekében. A villamosmunkások azt kérték, hogy a város vezetősége biztosítsa számukra a nyugdíjosultságukat. Dr. Filipescu Richard polgármester a küldöttség vezetőinek kijelentette, hogy a legjobb megértéssel támogatja a kérést és minden igyekezetével azon lesz, hogy a munkások, amennyiben a törvényes munkaidőt az üzemnél betöltötték, megfelelő nyugdíjban részesüljenek. A polgármester kijelentései a villamosüzem munkásai körében nagy megnyugvást és elégedettséget keltettek.

Zsidó vallású állampolgárok figyelmébe

(CLUJ.) A város vezetősége rendeltetést bocsátott ki, amelynek értelmében minden zsidó vallású állampolgár köteles jelentkezni a kerületi kapitányságoknál, amennyiben nincs felvéve a főtörzsvizsgálat alá kerülő állampolgárok listájába. A rendelkezés elsősorban azokat érinti, akik más városban szereztek illetőséget, azaz állampolgárságuk is ott van nyilvántartva. A belügyminiszteri rendelkezés értelmében mind azon zsidó állampolgárok, akik a város állampolgársági ügyosztálya által közölt listákon nem szerepelnek, kötelesek a kerületi kapitányságoknál hadléktalanul jelentkezni.

Orizási tűz pusztított egy brailai iskolában

(BRAILA.) Szombaton reggel hatalmas méretű tűz keletkezett a kereskedelmi fiúiskola helyiségében. A tűz az épület földszintjén levő kávéház helyiségében tört ki, majd gyorsan átterjedt az egész épületre, amelynek közelében nagyobb mennyiségű benzin volt felhalmozva. Ezért a környékbeli házak lakóit mind kitelepítették. A lángok elpusztítottak több szomszéd épületet is. A tüzet csak a késő estéi órákban sikerült eloltani. Az anyagi kár negyemillió lej. A kávéháztulajdonost gondatlanság vádjával letartóztatták.

Gázmérgezésnek esett áldozatul hat constantai matróz

(CONSTANTA.) Az éjszaka a Nicu Iancu nevű tengeri ágyunaszád fedélzetén Facanfus szolgálatvezető körútja alkalmával a hálószobában hat tengerist megmérgezte eszméletlen állapotban találta meg. Azonnal a kórházba szállították őket, ahol az egyik kiszervezett, a másik öt pedig a halállal vívódik. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a kabint frissen festették és a festékből kiáradt gázok a kabinban alvó tengereseket megmérgezték. A vizsgálat folyik.

Ismét kiélesedtek az irországi ellentétek

(DUBLIN.) Az 1921-22-iki polgárháborúban elesett katonák emlékére emelt emlékművet dinamittal a levegőbe röpítették. A merénylet, amelynek tettesei elmenekültek, annak bizonyossága, hogy az angol-ír ellentétek kezdenek kirombani. Dublinban pedig három revolveres fiatalember behatolt az egyik moziba, amely az angolok dicsőségéről készült filmet akart bemutatni. A fiatal emberek revolveres fenyegetéssel máshoz vették a filmet, azután eltávoztak.

Új rendszert vezettek be a szerződések illetékeztetésénél

(CLUJ.) A pénzügyminisztérium az ingatlanokra vonatkozó adásvételi szerződések, az örökösödési ügyiratok, a társaságok létesítésére, valamint az iruszállításra, vagy munkálatokra vonatkozó szóbeli és írásbeli szerződések eddigi illetékeztetési rendszerével nem léven megelégedve, ezen a téren új rendszert léptet életbe.

Minden egyes pénzügyigazgatóság mellett külön illetékeztetési ügyosztályt létesítenek az új szabályzat alapján.

Az ingatlan adásvételi szerződéseknel a következő új rendszert alkalmazzák. A szerződésben feltüntetendő, vagy amennyiben kimutatva nincs, megállapítandó, hogy az eladott ingatlanon van-e épület, illetve, hogy az épület milyen nagyságú és milyen helyiségekkel áll. Ennek igazolását helyszíni szemle alapján kell eszközölni. Az illeték kiróvása annak az adóhivatalnak hatáskörébe tartozik, ahol az ingatlan tulajdonosa adózik. Az illeték kiróvását

a könyvelő, kivétő és ellenőr (contabil, taxator és controlor) ellenjegyzik. Az ingatlan értékének megállapításánál feltétlenül figyelembe kell venni a városi ingatlanoknál, a technikai hivatal (mérnöki hivatal), a falusi ingatlanoknál az agrár tanács (consilieratul agricol) által összeállított értéktáblázatot. Minthogy a pénzügyminisztérium azt tapasztalta, hogy ezek a táblázatok a reális értéknek alatta állanak, a minisztérium ugyanakkor utasítást adott új táblázatok elkészítésére. Az áruszállítási szerződéseknel az illeték lefizetésének késedelmét nem a bemutatott számla kiállításának napjától, hanem a szállítási szerződés megkötésének napjától számítják és késedelem esetén a törvényes bírságot kell kiírni. Társaságok alapításánál abban az esetben, ha az egyik társ meglevő üzletével lép be a társaságba, a másik pedig új tőkével járul hozzá, az illeték nemcsak az új tőke, hanem az „apport”, tehát a cégbe vitt üzletérték után is megfizetendő.

Ki írta alá a cég helyett az adóztatási idézőt?

Bűnügyi bonyodalmak egy adókvetés körül

(CLUJ.) Érdekes feljelentést iktatott a napokban a helyi ügyészség 3327-IV. 1060. szám alatt. A feljelentő az egyik főtérny kereskedés tulajdonosa-ként szereplő részvénytársaság, amely beadványában elmondta, hogy a legutóbbi adómegállapítás ellen úgy a kincstár, mint a cég felelősséget jelentett be. Időközben az üzletvezetője súlyosan megbetegedett és be kellett szállítani a Református kórházba, ahol több hétig fektött. Felgyógyulása után azután nagy meglepetés érte.

Február 28-án ugyanis a pénzügy hivatalosan értesítette, hogy 23-án a felelősségi bizottság ügyét már le is tárgyalta és a sérelmezett összeget, közel 100 ezer lejig még felemelte.

Mi van az idézővel?

Az üzletvezető és fő részvényes-tulajdonos azonnal a pénzügyigazgatóságra sietett és kérte a vétit, amelynek arról kellene tanuskodni, hogy a felelősségi tárgyalásra szóló idézőt kikézbessítették. A pénzügyigazgatóság illetékes osztályán azután

az iratesomóiból hamarosan elő is került a keresett okmány, amelyen a kereskedő legnagyobb csodálkozására a saját nevét fedezte fel. Természetesen tiltakozott az aláírás valódisága ellen,

de a felelősségi bizottság döntése már elhangzott.

Már nem maradt hátra más, mint-hogy kérvényt adjon be a pénzügyigazgatósághoz, amelyben rámutatott arra, hogy az aláírás hamisítvány,

kérte a kirótt összeg behajtásának felfüggesztését.

A kézbesítő a helyszínen

A pénzügyigazgatósághoz benyújtott

Miért kellett a fiatal juhászfiúnak tűzhalált hálnia?

(CLUJ.) Megdöbbentő tragédia elevenült fel tegnap délelőtti a törvényes második szekciójának tárgyaló termében. Varga István Szilágyi Bagara községi juhász mult év tavaszán Bíró Istvánnak 14 éves István nevű fiát segédjuhásznak szerződtette. Ki is terelték a nyáját a hegyek közé és felváltva őrködtek a juhok felett. Később azután a juhász még egy legényt is a szolgálatába fogadott. Galyakból épített kalyikában aludtak, ami bizony egyik hűvösebb augusztusi éjszakán hidegnek bizonyult. Eppen ezért bejárat elé tüzet raktak és a két segédjuhász bent

aludt, amíg Varga István ügyelt a nyájra. A juhászt azonban kissé elnyomta az álom és mire felébredt a nyáj szétszéledve eltávolodott. Rögtön hozzáfogott az összetételésükhöz, de egyszerre megrémült látta, hogy a kaliba, mint egy fátyla világít az éjszakában. Lélekszakadva rohant a tűzhöz, de a két legény már semmi életjel sem adott magáról. Pillanatok múlva azonban az idősebbik égési sebekkel kitárolgott a kijáraton, de a kis Bíró Istvánt már megmenteni nem lehetett. Mire kihúzták a lángok közül, már halott volt.

A csendőrség Varga István Szilágyi ellen azonnal megindította az eljárást, gondatlanságból okozott emberölés címén. Az ügy a Linzmayer-Boca tanács elé került, ahol az áldozat családja nevében dr. Pop Alexandru 20 ezer lej kártérítést követelt. A törvényszék végül is a pástort bűnösnek mondotta ki, de az enyhítő körülmények tekintetbe vételével mindössze 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

Átvette hivatalát a Munkakamara új elnöksége

(CLUJ.) Szombat délből ünnepélyes külsőségek között iktatták be a Munkakamara vezetőségét. Mint ismeretes, a napokban miniszteri leirat érkezett az eddigi Stefan Penes elnöklete alatt működő munkakamarához, amely úgy intézkedett, hogy az eddigi vezetőséget új bizottság váltsa fel. A bizottság elnökévé dr. Hariton Moldovan ügyvédet, a tisztviselők szakosztályának élére Budache A., az iparos szakosztály élére Salajan I., a munkás szakosztály élére pedig Craciun Gheorghe kerültek. Az új időközi bizottság szombaton délből dr. Chirila munkaügyi felügyelő jelenlétében Penes volt elnök bucsuztató szavai után vette át a Munkakamara vezetését és amint hírlik, nagy ujitások végrehajtására készül.

Szabadlábba helyezték két kiskoru prostituáltat

(CLUJ.) Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a kiskoruak bírósága Matei bíró elnökletével. Nehány héttel ezelőtt amint megírtuk — az ügyészségnek tudomására jutott, hogy a rendőrileg nyilvántartott nők között számos a kiskoru. Eppen azért szigorú razziaát rendelték el, melynek során tíz 16 és 19 év közötti leányt találtak. Eljárás indult valamennyiük ellen, de természetesen a házigazdák, a volt nyilvános-ház tulajdonosok ellen is, akik közül többen töltöttek napokat vizsgálati fogságban.

A tíz kiskoru leány ügye pedig tegnap került a kiskoruak bírósága elé. Itt a szülők kötelezték magukat, hogy gyermekeiket szigorúbb szülői felügyelet alatt fogják tartani. Így azután a bíróság 7 leányt szabadlábba is helyezett, hármat azonban kórházba utaltak.

— **Öfelsége választávirata a hadirokkantak üdvözlésére.** A transilvaniai hadirokkantak, illetve a transilvaniai tisztek és altisztek szövetsége az új alkotmány alkalmából hódoló táviratot küldött Öfelségének, amelyre most dr. Juga Justin hadirokkant kapitány szövetségi elnök nevére az udvari irodától a következő választávirat érkezett: „Az alkotmánytörvényk kihirdetése alkalmából kinyilvánított üdvözlésükért fogadják meleg köszönetemet, II. Károly király.”

— **A Kisiparos Szövetség cluji fiókjának közleménye.** A P. Mihai Viteazul 17 szám alatti Kisiparos Szövetség cluji fiókja 69—938. szám alatt a következőket hozza a tagok tudomására: 1. A fiók táviratára Öfelségétől a következő választ kaptuk: „Bucuresti királyi palota 16, st. 23—9—12—30. Élenk köszönet az új alkotmány szentesítése alkalmával kifejezett üdvözlésükért. Carol r.” 2. A közgyűlés vasárnap, március 13-án d. e. 9 órakor lesz megtartva az Ipartestületnél. 3. A fiók által engedélyt kapott a választmány és szakosztályi ülések megtartására és pedig minden hó első hétfőjén választmány, kedd festőipari, szerda kőművesmesteri és csütörtök asztalos ipari szakosztályok gyűlése. 4. A kisiparosok részére kedvezményes előfizetési díjat kértünk a telefonárságtól. 5. Delegáltakat küldtünk az adókvető bizottságokban. 6. Kértük az iparosok mentesítését továbbra is a könyvvezetés alól. 7. A cluji iparosok részére kértünk részarányos bakanccszállítást. A kik a berlini kiállításon részt akarnak venni, jelentkezzenek március 15-ike előtt a fióknál. Moldován sk. elnök N. Sereďan sk. titkár.

SPORT

PONTOZÁSSAL GYŐZÖTT MAX BAER TOMMI FARR ELLEN. New-yorkból jelentik: Ma hajnalban folyt le a nagy érdeklődéssel várt Max Baer — Tommi Farr világbajnoki mérkőzés, amelyet Max Baer pontozással nyert meg Tommi Farr ellen.

Argentina nem vesz részt a labdarúgó világbajnokságban. Buenos-Ayresből jelentik: Az argentin futballegyesületek vezetői megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy nem küldenek csapatot a párisi labdarúgó világbajnokságra. Az elhatározást két okkal indokolják: 1. A rendelkezésre álló rövid idő alatt már nem tudják előkészíteni válogatott csapatjukat. 2. Nincs elég pénzük az európai mérkőzéseken pedig nem tudják a szükséges összegeket előteremteni. Az argentin válogatott csapatnak június 4-én kellett volna megmérkőznie Középamerika képviselőjével, valószínűleg Kubával. (Ezek szerint Kuba mérkőzés nélkül jut tovább.)

Oxford vagy Cambridge válogatott a léta csapata június 19-én Budapesten szerepel.

A magyar ökölvívó B-válogatott ma reggel elutazott Timisoarara, ahol Banat válogatottjaival mérkőzik. A magyar B-válogatott a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Énekes II., Bogács Monfer, Kartenecker, Bene, Farkas IV., Varga és Nagy.

Blum Zoltán, a sokszoros magyar válogatott játékos, aki az oradeai NAC edzője volt, kérte, hogy függesszék fel a NAC működési jogát tekintve, hogy hátralekötését az egyesület még nem folyósította.

Bucurestiben játszik az Arsenal a román válogatott ellen. Luchide Octav szövetségi kapitány megállapodása értelmében a londoni Arsenal labdarúgó-csapata május 29-én Bucurestiben játszik, ahol ellenfele Románia válogatott csapata lesz.

Ausztria válogatott csapata szeptember 24. és 25-én Bucurestiben játszik. Ellenfele a román válogatott csapat lesz.

Bocskai-Budai 11 2:0 (1:0). Debrecenben folyt le a két csapat nemzeti bajnok mérkőzése, amelyet a debreceniek megérdemelten nyertek meg Markos és Burger góljaival.

Ma délelőtti hírdetnek ítéletet a moszkvai perben

(VARSÓ.) (Reuter.) Visinszky főügyész vádbeszéde után a vádlottak szólaltak fel az utolsó szó jogán és ez alkalommal ismételték a legképtelenebb vádakkal illették egymást, de önmagukat is. Drámai volt Rosengolz végső megnyilatkozása. Az egykori népbiztos beszéd helyett ugyanis teljesen megtörve és sirva egy orosz népdalt énekelt el, amely arról szól, hogy sehol a világon nem lehet olyan szabadon és boldogan élni, mint Oroszországban. Tegnap éjjel mondotta el utolsó szavait Jagoda is, aki kegyelemért könyörögve vallotta be „viselt dolgait”. Ítélethozatalra ma délelőtti kerül a sor.

— Fogva maradnak a letartóztatott brasovi hitleristák. Brasovból jelentik: A hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot a transilvaniai német párt tiltott politikai tevékenységgel vádolt 9 tagjának ügyében. A vizsgálat során a Mihail Weiss-uccai hitlerista központban nagymennyiségű propaganda-anyagot találtak. A 9 száz fiatallembert előállították az V. hadtest katonai törvénytörése elé, amely elrendelte letartóztatásukat.

— A belga minisztertanács hozzájárult Abesszinia meghódításának elismeréséhez. A belga minisztertanács esti ülésén hozzájárult ahhoz a határozathoz, hogy az új római nagykövet kinevezésénél a megbízó levelet már Olaszország királyának és Abesszinia császárának címezzék, ami Etiópia meghódításának elismerését jelenti.

— Meghosszabbították az ipari leltárbejelentések határidejét. A kartell törvényben előírt ipari leltár-állapot bejelentésére az ipariügyi felügyelőségek március 31-éig adtak határidőt. Az Igjrtól nyert értesülések szerint a kormány az Ugir kérésére a kérdő pontokat egyszerűsítette és újabb három tavi haladékokat engedélyezett.

Szigoru rendelkezést adott ki a belügyminiszter az ausztriai menekültek határellenőrzésére

Ötmilliárdos beruházási hitelt kínálnak Romániának — Globális illetéket kell fizetniük a kiskereskedőknek az üzleti könyvvezetési kötelezettség helyett

(BUCURESTI.) Öfelsége feljogosította Tatarescu ideiglenes külügyminisztert, hogy elfogadja és viselje a következő rendelkezéseket: A bulgár Szent Sándor-rend, a csehszlovák fehér oroszok a francia becsületrend, a jugoszláv Fehér Sas rendjét, a máltai lovag-rend és a Polonia Restituta-rend nagykeresztjeit.

Megszigorították a határellenőrzést Calinescu belügyminiszter a kerületi rendőrfelügyelőségekhez körrendeletet intézett, amelyben az osztrák eseményekre való tekintettel utasítja őket, hogy személyesen és haladéktalanul tegyék meg az intézkedéseket a határrendőrségeknél a környékükhez tartozó légikikötőknél, hogy semmiféle formában ne engedjék meg osztrák, vagy más menekülteknek az ország területére való belépést, csak ha összes irataik rendben vannak. Különösen nyomtatékosan figyelmükbe ajánlja, hogy Ausztriában nagy számban élnek meg, felelő okmányok nélkül bukovinai eredetű zsidók, akik a Bucovina csatlakozása elleni tiltakozásul, vagy azért távoztak külföldre, hogy kivonják magukat a katonai szolgálat alól. Minthogy ezek esetleg megkísérlehetik titokban átszökni a határon, a csendőrséggel és a határőrséggel egyetértően meg kell szigorítani a határőrzést Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia és Lengyelország felé és amennyiben valakik tetten érnek, az illetőt azonnal vissza kell küldeni a határon túlra, az esetet

pedig a felettes hatóságoknak jelenteni. Hasonlóképpen kell eljárni azokkal a román alattvalókkal is, akik hosszabb ideje Ausztria területén élnek és megszakították mindenféle összeköttetést Romániával.

Egyébként a bucurestii osztrák követség épületén szombaton az osztrák zászló mellé kitűzték a horogkereszt zászlót is.

Öt milliárdos beruházási hitel

A Tempo jelentése szerint pénzügyi és ipari körökben élénken kommentálják egy Londonból kapott hírt, amely szerint a City több jelentős pénzcsoportja a román—angol gazdasági kapcsolatok felélénkítésére ötmilliárdos beruházási hitelt ajánlott fel.

200 lej globális illeték

A pénzügyminisztérium 200 lej: globális illetéket állapított meg azoknak a kiskereskedőknek a számára, akik nem tudnának írni vagy nem tudnának könyvelőt tartani üzleti önyveik vezetésére.

Be kell vonulniok 3 évjárat felmentettjeinek

(BUCURESTI.) A nemzetvédelmi minisztérium elrendelte az 1936—37—38. évfolyamok felmentettjeinek azonnali bevonulását. Mindazon ifjak, akik felmentve ebbe a három évjáratba tartoznak, március 15-ig bezárólag kötelesek jelentkezni annál az ezrednél, amelynél szolgálatot teljesítettek.

Ujabb pénzügyminiszteri rendelet megsemmisítette az összes adófizetési kedvezményeket és időhaladékokat

(BUCURESTI.) Cancicov pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyekkel közölte, hogy a kincstárral szemben fennálló

adóhátralékokra vonatkozólag sem részletfizetési kedvezmény, sem időhaladék nem adható. Az összes eddig kiadott részletfizetési kedvezmények és időhaladékok semmiséknek tekintendők.

Még azokat a részletfizetési kedvezményeket és időhaladékokat is megsemmisítette új rendeletével a pénzügyminiszter, amelyeket a volt pénzügyminiszteri államtitkárok vagy pénzügyi vezérigazgatók engedélyeztek az adófizetők részére. A pénzügyminiszteri rendelet értelmében

az összes adóhátralékok a folyó évi április elsejéig feltétlenül kifizetendők

és a hátralék rendezésére időhaladékok vagy részletfizetési kedvezményt senki semmiféle indokollással nem kaphat. Az adóbehajtási ügyosztályok a legszigorúbban kötelesek a vonatkozó pénzügyminiszteri rendeletet végrehajtani és az adóhátralékokat április elsejéig az adófizetőkkel kifizettetni.

Blum teljes felhatalmazást kapott a francia nemzeti egység kormányának megalakítására

(PÁRIS.) Leon Blum a nemzetközi helyzet súlyosságára való tekintettel elhatározta, hogy a lehető legszelebbre tagítja ki kormányzási programját és a négy Népfrentba egyesült pártok kívül helyet juttat a kormányban a közép csoportok képviselőinek, első sorban Reynaudnak és Marininnak. Blum bizakodik abban, hogy kormányát így sikerül megalakítani. A designált miniszterelnök tegnap a kommunista párt vezetőivel Duclossal és Thorezzel is tárgyalt, de nem tudtak megállapodásra jutni. Blum ezután a szocialista párt nemzeti tanácsától felhatalmazást kért arra, hogy kísérelje meg megalakítani a nemzeti egység kormányát. A tanács ülésén tartott beszédében nyomatékkal utalt az ausztriai eseményekre, amelyek szerinte, Európa békéjét veszélyeztetik. Majd tájékoztatta a megjelenteket eddigi tanácskozásainak eredményeiről, hangsúlyozva, hogy tulajdonképpen csak népfrenti jellegű kormányt akart volna alakítani, de a nemzetközi helyzet súlyosságára való tekintettel nem szabad a francia kormányválság elintézését késleltetni és ezért a vezető politikussal egyetértésben vetődött fel benne a terv, hogy a lehetőség szerint az összes politikai pártokat felölelő kormányt alakítson. A nemzeti egység, amely 1914-ben létrejött, nyerte meg a háborút, most pedig ennek kell megmentenie a békét.

Arra a közbevetésre, hogy a kommunista részvételére is számít-e, Blum beszédét megszakítva kijelentette, hogy nem gondol egy minden pártot összegyűjtő egységre. Majd arra kért a szocialista párt nemzeti tanácsától engedélyt, hogy a jobboldaltól a baloldelig terjedő kormányegységet hozhasson létre.

Blum ezután meg is kapta a párt hozzájárulását, de csak rendkívül heves vita után.

Blum a felszólalásokra válaszolva többek között ezeket mondotta:

— Elérkezett az idő, hogy felhívást intézzek egész Franciaországhoz, hogy kivétel nélkül tömörüljön nemzeti egységbe a köztársasági intézmények védelmére, kizárva azokat, akik más érdekeket szolgálnak. — Nem gondolom, mondotta — olyan egységre, mint amilyen Poincaré vagy Domergue teremtetett meg a munkásosztály rovására. A szocialista párt, mint a népi tömegek pártja, Franciaország legerősebb politikai alakulata, amely hűséges akar maradni a nemzeti akarathoz, de érzi az új feladatok kötelezettségét is. Különösen mély benyomást tett a megjelentekre, amikor Zyromszki, az ellenzéki front vezetője maga is javasolta, hogy adják meg Blumnak a felhatalmazást.

Ez azért keltett nagy feltűnést, mert Zyromszki mindig élesen harcolt Blum ellen. Paul Fauré hangsúlyozta, hogy Franciaország mindig védő vára marad a demokráciának, majd szintén javasolta, hogy egyhangulag adják meg Blumnak a teljes és a párt tökéletes egység kifejező bizalmát. A javaslatot 6575 szavazattal egyhangulag lelkes éljenzéssel elfogadták.

és Blum nagy ünneplések között távozott a gyűlésről.

Politikai körökben most már remélkednek, hogy a felhatalmazás birtokában Blumnak sikerül a koncentrációs egység-kormányt megalakítani.

Blum később Daladierrel és Reynauddal tárgyalt.

Blum később a rádióban lelkesítő felhívást intézett az egész országhoz az államfő nevében is, utalva arra, hogy az összes demokratikus és köztársasági erőket egyesíteni kell az új kormányban.

A radikális szocialista párt hivatalosan is hozzájárult a nemzeti egység kormányának a megalakításához és a párt végrehajtó bizottságának tagjai megbeszélést tartottak erről a kérdésről. Majd határozatot hoztak nyilvánosságra, amely ezt a döntést közli. A tanácskozások során Daladier ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet. Leon Meyer tiltakozott a kommunista párt kormányzásban való részvétele ellen.

Daladier válaszában hangoztatta, hogy meg van győződve, miszerint fenyegető veszedelem esetén az összes franciák, beleértve a kommunistákat is, csak az ország érdekeit fogják szolgálni. A Munkásszövetség ugyancsak közleményben hozta nyilvánosságra, hogy teljes bizalommal van Blum kormányalakítási törekvései iránt. Blum később Lebrun államfőnél kihallgatáson jelent meg és tájékoztatta a nemzeti egység kormányának megalakítására irányuló tárgyalásairól.

— Olasz hercegek katonai megbízása. Rómából jelentik: Az olasz trónörökös, miután a szárazföldi hadsereg legfőbb parancsnokává kinevezték, az uralkodó most a gyalogság vezérével, ügyvelőjévé is kinevezte, míg a pistóliai és bergamoi hercegek hadseregparancsnokok lettek.

— Elmarad dr. Reiszner misszionárius előadása. Megirtuk, hogy dr. Reiszner, a skót missziótársulat tagja városunkba érkezik és itt előadást tart. Mint értesülünk, dr. Reiszner, aki Bécsben tartózkodik, közbejött okok miatt nem érkezett meg s így a hirdetett előadás is egyelőre elmarad.

— Lord Winterton belépett az angol kormányba. Londoni híradás szerint lord Winterton segédminiszterre nevezték ki a repülésügyi minisztériumban és ebben a minőségében a kormány tagja lett.

— Razzia volt városunkban. A belvárosi rendőrség tegnap éjszaka széleskörű razzia tartott városunkban, melynek során több gyanús egyént vett őrizetbe. A szükséges okmányokkal nem rendelkező egyéneket személyazonosságukat tisztázása után elbocsátották.